

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 26.02.2026

Mehmet Emin EKMEN**Mersin Milletvekili**

Türkiye'de kırmızı et fiyatlarının kronik bir sorun haline geldiği ve gıda enflasyonunun vatandaş sağlığını tehdit ettiği bir dönemde, Bakanlığınızca duyurulan "Kırsalda Bereket, Küçükbaş Hayvancılığa Destek Projesi", 150 bin baş hayvan dağıtımı ve faizsiz kredi imkanlarıyla kırsal kalkınma adına önemli bir vaat olarak sunulmaktadır. Ancak bir devletin tarım politikası, sadece damızlık hayvan dağıtmakla değil; o hayvanların besleneceği merayı, içeceği suyu ve soluyacağı havayı korumakla bir bütün teşkil eder. Bugün gelinen noktada, Bakanlığın "hayvancılığı destekleme" söylemi ile sahadaki "maden ve sanayi odaklı yer tahsisi" uygulamaları arasında sarsıcı bir çelişki bulunmaktadır.

Geçmiş yıllarda büyük umutlarla hayata geçirilen ancak beklenen verimi sağlayamayan "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" gibi projelerden elde edilen tecrübeler, sadece "hayvan dağıtmanın" bir çözüm olmadığını acı bir şekilde göstermiştir. Önceki projelerde; dağıtılan hayvanların bölge iklimine ve mera yapısına uyum sağlayamaması, artan yem maliyetlerinin verilen nakdi destekleri henüz ilk aylarda eritmesi ve en önemlisi meraların hızla madencilik faaliyetlerine açılması nedeniyle otlatma alanlarının daralması, üreticiyi "berekatli bir gelecekten" ziyade "Ziraat Bankası borç sarmalıyla" baş başa bırakmıştır. Projenin kâğıt üzerindeki başarısı ile sahadaki sürdürülebilirliği arasındaki bu uçurum, yeni programın da akıbeti hakkında ciddi endişeler doğurmaktadır.

Bununla birlikte, projeye erişim noktasında yaşanan bürokratik ve teknik bariyerler, desteğin "gerçek üreticiye" değil, sadece "evrak düzenleyebilen kesime" ulaşması riskini barındırmaktadır. Dijital okuryazarlığın düşük olduğu, internet erişiminin sınırlı kaldığı veya

41401

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

bankacılık sistemine girişı "kredi notu" ve "teminat" engelleriyle kapatılmış uzak köylerdeki vatandaşlarımızın bu projeden haberdar edilmesi ve başvuru süreçlerine dahil edilmesi noktasında ciddi bir mekanizma eksikliği göze çarpmaktadır. Bir yandan meraları madene açarak bedava yem kaynağını yok etmek, diğer yandan krediyle hayvan dağıtarak üreticiyi yüksek maliyetli kesif yeme mahkûm etmek, tarım ekonomisinin rasyonel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Sonuç olarak; mera alanlarının korunmadığı, su kaynaklarının maden ve sanayi lehine tahsis edildiği ve vatandaşa doğrudan saha temasıyla ulaşılmadığı bir sistemde, hayvancılık destekleri ancak geçici bir pansuman etkisi yaratabilecektir.

Bu bağlamda;

1. Geçmiş yıllarda uygulanan benzer projelerde (Örneğin: "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var") dağıtılan hayvanların kaçısı, bölge iklimine uyum sağlayamaması veya artan yem maliyetleri nedeniyle elden çıkarılmış ya da telef olmuştur? Yeni projede bu geçmiş başarısızlık verileri üzerinden ne tür teknik iyileştirmeler yapılmıştır?
2. "Kırsalda Bereket" projesine başvurmak isteyen ancak internet erişimi kısıtlı olan veya dijital sistemleri kullanma yetkinliği bulunmayan uzak köylerdeki vatandaşlarımıza ulaşım için hangi "sahada bilgilendirme" mekanizması kurulmuştur? Başvuruların sadece dijital kanallara sıkıştırılması, gerçek üreticinin sistem dışında kalmasına yol açmayacak mıdır?
3. Dağıtılacak olan 100 baş hayvanın sağlıklı beslenebilmesi için gereken minimum mera alanı ihtiyacı Bakanlığınızca hesaplanmış mıdır? Bir yandan bu destekler verilirken, diğer yandan meraların madencilik ve taş ocaklarına tahsis edilmesi nedeniyle daralan otlatma alanları arasındaki rasyonel çelişki nasıl giderilecektir?
4. Bakanlığınızca duyurulan "Kırsalda Bereket, Küçükbaş Hayvancılığa Destek Projesi"nden Mersin ili özelinde düşecek pay ne kadardır?
5. Ziraat Bankası üzerinden kullanılacak kredilerde çiftçilerin karşısına çıkan "ağır teminat şartları" ve "yetersiz kredi notu" engelleri, projenin gerçek hedef kitlesine

41401

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

ulaşmasını zorlaştırmaktadır. Bu bankacılık bariyerlerini aşmak adına Hazine destekli özel bir kefalet veya muafiyet sistemi hayata geçirilecek midir?

6. Projenin öncelikli grupları olan kadınlar ve gençlerin, kırsaldaki mülkiyet ve tapu sorunları nedeniyle banka kredisi kullanamaması sorununa karşı hangi esnetici düzenlemeler yapılmıştır?
7. Dağıtılacak damızlıkların seçimi sırasında, Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerindeki mikro-klimalara uyumlu yerli ırkların korunmasına yönelik bir öncelik bulunmakta mıdır? Bölgeye yabancı ırkların dağıtılmasının yaratacağı yüksek telef riski ve genetik kirlilik nasıl yönetilecektir?
8. Proje süresince üreticilere verilecek olan "veterinerlik ve teknik danışmanlık" hizmeti için ek personel istihdamı planlanmakta mıdır? Mevcut saha personeli ve kamu veteriner hekimlerinin iş yükü, 150 bin yeni hayvanın sağlık denetimi ve takibi için yeterli midir?